

กสม. ๒

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๗๘/๒๕๖๘

เรื่อง สิทธิชุมชน สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี สิทธิในสุขภาพ อันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน กรณีร้องเรียนว่าการประกอบกิจการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน ในพื้นที่อำเภอ เมืองนครสวรรค์ และอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต และสุขภาพของประชาชน

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครสวรรค์
ห้างหุ้นส่วนจำกัด [Redacted]
ห้างหุ้นส่วนจำกัด [Redacted]
บริษัท [Redacted]
บริษัท [Redacted]

ที่ ๑
ที่ ๒
ที่ ๓
ที่ ๔
ที่ ๕

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องร้องเรียนผ่านกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๑๕๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ ว่า การประกอบกิจการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ในพื้นที่ [Redacted] ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ [Redacted] ตำบลเขาทะเล อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม แหล่งน้ำธรรมชาติ พื้นที่ป่าไม้ และวิถีชีวิต การระเบิดภูเขาก่อให้เกิดเสียงดังและฝุ่นละอองกระทบต่อสุขภาพของประชาชน อีกทั้งพื้นที่บางส่วนของโครงการตามคำขอประทานบัตรที่ [Redacted] ของผู้ถูกร้องที่ ๕ ในพื้นที่ [Redacted] ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ และ [Redacted] ตำบลเขาทะเล อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ เป็นพื้นที่ที่ไม่สามารถขุดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมได้ นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๕ และที่ ๑ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อประกอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) รวมถึงจัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชนตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอ

/ประธานบัตร...

ประธานบัตร พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยไม่โปร่งใส เนื่องจากกีดกันประชาชนไม่ให้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ หนังสือร้องเรียนของผู้ร้อง ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๒ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ นว ๐๐๓๔(๔)/๑๐๓ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๗ และ ที่ นว ๐๐๓๔(๔)/๑๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๓ หนังสือสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครสวรรค์ ที่ นว ๐๐๑๔.๓/๒๔๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๔ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่ [REDACTED] ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๕ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๔ [REDACTED] ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๖ หนังสือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ที่ นว ๐๐๓๓/๕๐๐ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๗ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๒ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๘ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๕ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๙ บันทึกข้อเท็จจริงการลงพื้นที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๔ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๒.๑.๑๐ รายงานการประชุมตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์

๒.๑.๑๑ หนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทะเล ที่ นว ๗๑๐๐๑/๓๖๓ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๒ หนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน ที่ นว ๗๕๐๐๑/๔๗๘ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๓ หนังสือสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๒ (สุพรรณบุรี) ที่ ทส ๐๗๐๙/๗๑๓ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๔ รายงานการประชุมรับฟังข้อมูลและความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๕ บันทึกข้อเท็จจริงการลงพื้นที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๓๐ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘ ณ ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

๑) ประชาชน [REDACTED] อยู่ในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ [REDACTED] ตำบลเขากระลา อำเภอยะหริ่ง ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ เนื่องจากการระเบิดภูเขาทำให้เกิดฝุ่นละออง เสียงดัง และแรงสั่นสะเทือนทำให้บ้านประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงเกิดการขนส่งแร่โดยไม่ปิดคลุมผ้าใบทำให้เศษหินกระเด็นและฝุ่นละอองฟุ้งกระจาย ก่อให้เกิดโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ น้ำในแหล่งกักเก็บน้ำมีตะกอน น้ำใต้ดินและน้ำบาดาลในพื้นที่ลดลง รวมถึงขาดรายได้จากการเก็บหาของป่าในพื้นที่ประทานบัตรของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ อาทิ หน่อไม้ ผักหวาน กลอย เห็ดรวม เห็ดโคน ไม้รวก ไม้ไผ่ ไม้ชิงชัน ไม้มะค่าโมง

๒) พื้นที่ทำเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๕ อยู่ติดกับป่าชุมชน [REDACTED] ตำบลเขากระลา ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ สาขานครสวรรค์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า เช่น อีเห็น ชะมด ไก่ป่า กระต่าย ลิง หม่าป่า ตัวนึ่ง เสือแมว นกหลากหลายชนิด เป็นต้น ประชาชนยังสามารถเก็บหาของป่าในพื้นที่ประทานบัตรดังกล่าวได้

๓) เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ผู้ถูกร้องที่ ๕ โดยบริษัท [REDACTED] จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ ๒ ณ [REDACTED] ตำบลเขากระลา โดยปิดห้องประชุมไม่ให้ประชาชนที่เห็นต่างเข้าร่วม ใช้รถบรรทุกปิดเส้นทางเข้าพื้นที่ ล้อมรั้วบริเวณที่ประชุมด้วยเหล็กกั้น มีการขุดตาประมาณ ๓๐ คน กันประชาชนที่เห็นต่างไม่ให้เข้าไป บริเวณห้องประชุม และเกิดการปะทะกัน ทำให้มีประชาชนได้รับบาดเจ็บ ๔ คน ซึ่งประชาชนได้ลงบันทึกประจำวันไว้ที่สถานีตำรวจภูธรนิคมเขาบ่อแก้ว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์

/๒.๒.๒ ข้อเท็จจริง...

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๑) ผู้ถูกร้องที่ ๑

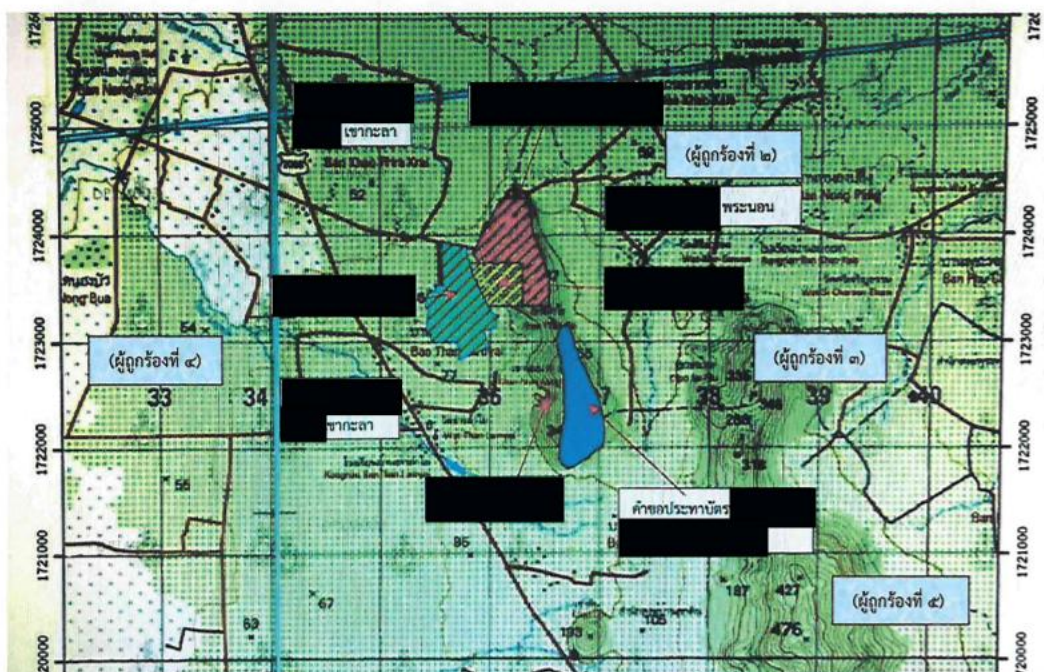
(๑) ข้อมูลการยื่นขอประทานบัตร (ภาพที่ ๑)

(๑.๑) ผู้ถูกร้องที่ ๒ ยื่นคำขอประทานบัตรที่ [redacted] และได้รับอนุญาตตามประทานบัตรเลขที่ [redacted] เนื้อที่ ๒๓๐ ไร่ ๐ งาน ๓๘ ตารางวา (๒๓๐ - ๐ - ๓๘ ไร่) พื้นที่ทำเหมืองตั้งอยู่ [redacted] ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ และ [redacted] ตำบลเขาทะเล อำเภอพยุหะคีรี

(๑.๒) ผู้ถูกร้องที่ ๓ ยื่นคำขอประทานบัตรที่ [redacted] และได้รับอนุญาตตามประทานบัตรเลขที่ [redacted] เนื้อที่ ๑๐๐ - ๒ - ๗๖ ไร่ พื้นที่ทำเหมืองตั้งอยู่ [redacted] ตำบลเขาทะเล อำเภอพยุหะคีรี

(๑.๓) ผู้ถูกร้องที่ ๔ ยื่นคำขอประทานบัตรที่ [redacted] และได้รับอนุญาตตามประทานบัตรเลขที่ [redacted] เนื้อที่ ๒๖๒ - ๓ - ๘๓ ไร่ พื้นที่ทำเหมืองตั้งอยู่หมู่ที่ [redacted] ตำบลเขาทะเล อำเภอพยุหะคีรี

(๑.๔) ผู้ถูกร้องที่ ๕ ยื่นคำขอประทานบัตรที่ [redacted] ในพื้นที่ป่าและเป็นเหมืองแร่ประเภทที่ ๒ เนื้อที่ ๒๐๖ - ๐ - ๕๓ ไร่ ตั้งอยู่ [redacted] ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ และ [redacted] ตำบลเขาทะเล อำเภอพยุหะคีรี แต่ยังไม่ได้ส่งคำขอตกลงไปยังกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) เพื่อพิจารณาอนุญาต เนื่องจากอยู่ระหว่างจัดทำรายงาน EIA และยังไม่ได้ส่งหนังสือขออนุญาตใช้พื้นที่ป่าไม้ รวมทั้งยังไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ บด หรือย่อยหิน ในพื้นที่คำขอประทานบัตร

ภาพที่ ๑ แสดงที่ตั้งโครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนของผู้ถูกร้องที่ ๒ - ๕

(๒) การรับฟังความคิดเห็นของชุมชน ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒.๑) เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องที่ ๑ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของชุมชน โครงการเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๕ ตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ [REDACTED] ตำบลเขากะลา ผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นคือประชาชนที่อาศัยอยู่ห่างจากแนวเขตคำขอประทานบัตรไม่เกิน ๕๐๐ เมตร เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการทำเหมือง ขอบเขตพื้นที่ที่จะทำเหมืองและกิจกรรมเกี่ยวเนื่อง การใช้แหล่งทรัพยากรและสาธารณูปโภคร่วมกับท้องถิ่น ผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ ผลกระทบจากการประกอบกิจการ รวมทั้งแนวทางการป้องกันแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการเหมืองแร่

(๒.๒) ผลการรับฟังความคิดเห็นพบว่า ประชาชนห่วงกังวลเรื่องฝุ่นละอองที่ทำให้เกิดโรกระบบทางเดินหายใจ รถบรรทุกไม่ปิดคลุมผ้าใบทำให้มีเศษหินร่วงจากท้ายกระบะ ปัญหาเรื่องแหล่งน้ำและแรงสั่นสะเทือนที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบ้านเรือน จึงเสนอให้ผู้ประกอบการจัดประชุมปีละ ๑ ครั้ง เพื่อรับฟังปัญหาของประชาชน กพร. เห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๕ และสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต ๕ (พิษณุโลก) ได้ชี้แจงข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) พระนอน และอบต.เขากะลา มีมติเห็นชอบการขอใช้พื้นที่คำขอประทานบัตรที่ [REDACTED] ของผู้ถูกร้องที่ ๕ แล้ว

(๓) ผลกระทบจากการประกอบกิจการ และผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๓.๑) เรื่องร้องเรียนที่พบบ่อจากการทำเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๒ คือ ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการระเบิดหิน มีฝุ่นละออง รถบรรทุกวิ่งเร็วและบางครั้งไม่ปิดคลุมผ้าใบ มีเศษหินร่วงจากท้ายกระบะ ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

(๓.๒) ผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๒ ตามบันทึกลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๐ บริเวณ [REDACTED] ตำบลพระนอน พบว่า ในเวลา ๒๔ ชั่วโมง มีฝุ่นละอองรวมขนาดไม่เกิน ๑๐๐ ไมครอน ๐.๑๐๘ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร มีค่าระดับเสียงเฉลี่ย ๔๙.๗ เดซิเบลเอ และมีระดับเสียงเฉลี่ยสูงสุด ๙๒.๘ เดซิเบลเอ ผลการตรวจวัดแรงสั่นสะเทือน เครื่องไม่สามารถอ่านค่าความสั่นสะเทือนได้ ส่วนบริเวณโรงโม่ มีฝุ่นละอองรวมขนาดไม่เกิน ๑๐๐ ไมครอน ๐.๒๗๑ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร มีค่าระดับเสียงเฉลี่ย ๖๐.๑ เดซิเบลเอ และมีระดับเสียงเฉลี่ยสูงสุด ๙๒.๑ เดซิเบลเอ ซึ่งค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทั้งหมด

๒) ผู้ถูกร้องที่ ๒

(๑) โครงการเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นบริษัทเดียวกับผู้ถูกร้องที่ ๕ ประกอบกิจการเหมืองแร่ตามประทานบัตรเดิม เลขที่ ██████████ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๓ ได้ต่ออายุประทานบัตรอีก ๑๐ ปี ต่อมายื่นคำขอประทานบัตรที่ ██████████ ทับพื้นที่ประทานบัตรเดิมทั้งแปลง และได้รับอนุญาตประทานบัตรตั้งแต่วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ - วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๙๔ พื้นที่ทำเหมืองแร่อยู่ในเขตพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับที่ ๒ อยู่ในเขตกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ และชั้นที่ ๕ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ และอยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์จากกรมป่าไม้ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ - วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๔ (ขออนุญาตครั้งละ ๑๐ ปี) รวมทั้งอยู่ในเขตแหล่งหินอุตสาหกรรมของจังหวัดนครสวรรค์ แหล่งหินเขานมนาง เขาผักไผ่ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐

(๒) พื้นที่ทำเหมืองแร่ประกอบด้วยพื้นที่บ่อเหมืองแร่ พื้นที่กองเก็บแร่ ลานทิ้งดินหิน บ่อดักตะกอน และพื้นที่จัดการระบบระบายน้ำ การทำเหมืองแร่เป็นแบบเหมืองเปิด ในลักษณะชั้นบันได ไม่ใช้สารเคมี ใช้น้ำเพื่อฉีดพรมลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองเท่านั้น จึงไม่มีสารเคมีตกค้างหรือน้ำเสียจากการทำเหมือง ใช้วัตถุระเบิดในการผลิตในช่วงเวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. โดยก่อนและหลังการระเบิดจะมีสัญญาณแจ้งเตือนในรัศมีอย่างน้อย ๕๐๐ เมตร บริเวณใกล้เคียงโครงการในรัศมี ๕๐๐ เมตร ไม่พบแหล่งน้ำสำคัญ แต่พบธารมะเกลือหรือคลองมะเกลือที่ประชาชนใช้ทำการเกษตร อยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือในระยะ ๙๐๐ เมตร มีน้ำไหลแค่ช่วงฤดูฝน นอกจากนี้ยังพบทางน้ำธรรมชาติที่อยู่ห่างไกลออกไป เช่น ห้วยไม่มีชื่อด้านทิศตะวันออก คลองลำไย สระลำไย และอ่างเก็บน้ำเขาศรีสวรรค์ เป็นต้น

(๓) ผลการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม (จากรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม) คุณภาพอากาศ ระดับเสียง แรงสั่นสะเทือน น้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทั้งหมด (รายละเอียดตามภาคผนวก)

๓) ผู้ถูกร้องที่ ๓

(๑) ผู้ถูกร้องที่ ๓ เป็นบริษัทเดียวกับผู้ถูกร้องที่ ๔ ประกอบกิจการเหมืองแร่ตามประทานบัตรเดิม เลขที่ ██████████ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๓ ได้ต่ออายุประทานบัตรอีก ๑๐ ปี ต่อมายื่นคำขอประทานบัตรที่ ██████████ ทับพื้นที่ประทานบัตรเดิมทั้งแปลงและได้รับอนุญาตประทานบัตรตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๙๒ พื้นที่ทำเหมืองอยู่ในเขตพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เขตกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เขตแหล่งหินอุตสาหกรรม และเขตพื้นที่ป่าไม้เดียวกับผู้ถูกร้องที่ ๒ โดยได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์จากกรมป่าไม้ ตั้งแต่วันที่ ๒

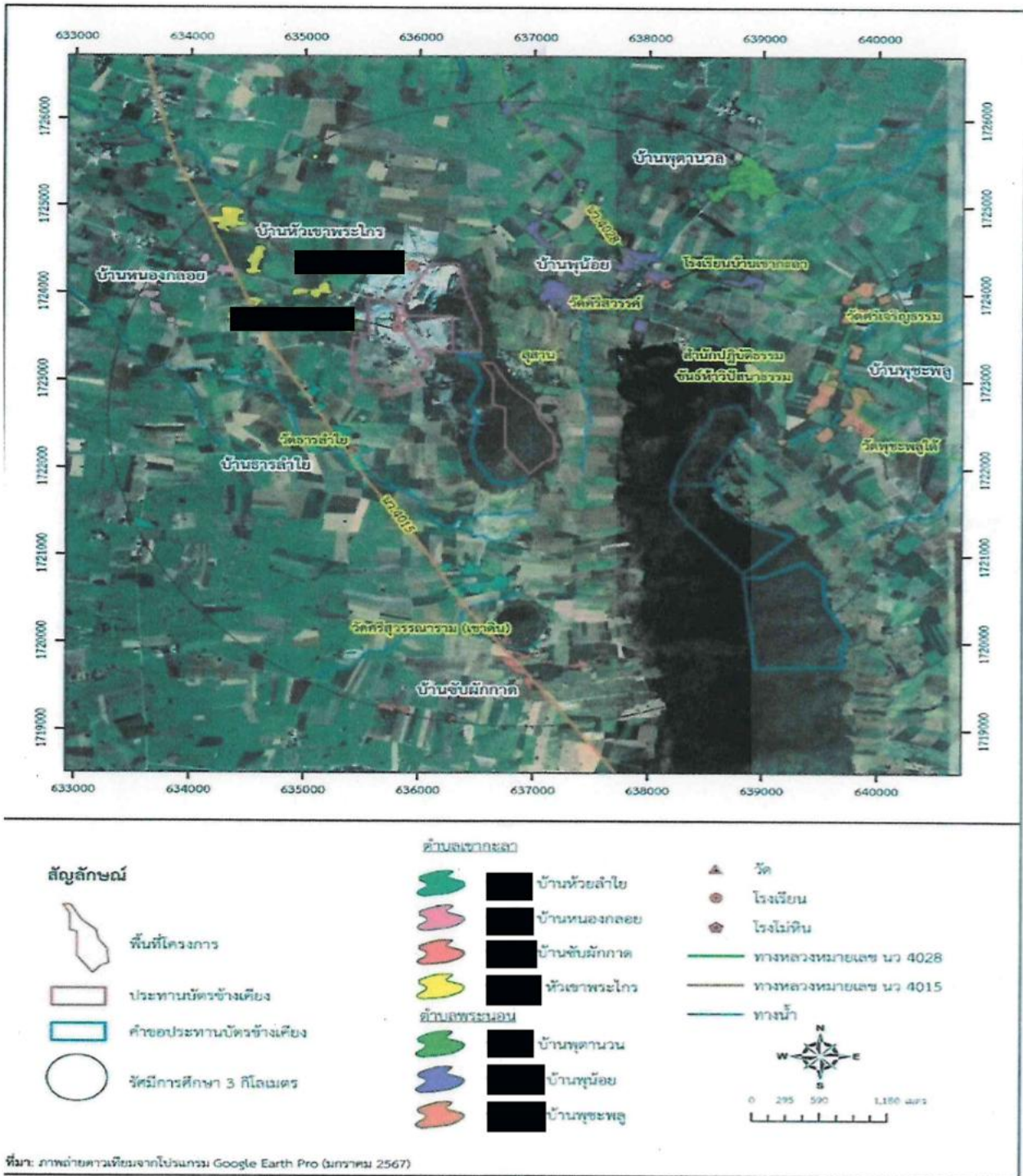
ในพื้นที่ประมาณ ๖๒ ชนิด ประกอบด้วยสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมไม่น้อยกว่า ๘ ชนิด นกไม่น้อยกว่า ๓๕ ชนิด สัตว์เลื้อยคลานไม่น้อยกว่า ๑๒ ชนิด และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกไม่น้อยกว่า ๗ ชนิด

(๕) ทางน้ำธรรมชาติที่อยู่ใกล้พื้นที่โครงการมากที่สุดคือห้วยไม่มีชื่อ ด้านทิศตะวันออกระยะ ๒๕๐ เมตร และธารลำไย ด้านทิศใต้และทิศตะวันตกเฉียงใต้ระยะ ๔๒๐ เมตร ลำห้วยทั้งสองแห่งจะมีน้ำไหลในช่วงที่มีฝนตกเท่านั้น

(๖) ในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและจัดทำรายงาน EIA ผู้ถูกร้องที่ ๕ กำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษารัศมี ๓ กิโลเมตร (ภาพที่ ๒) ศึกษาครอบคลุมทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ๔ ด้าน ดังนี้ (๑) กายภาพ ได้แก่ สภาพภูมิประเทศ อากาศ เสียง อุทกวิทยา คุณภาพน้ำผิวดิน อุทกธรณีวิทยา คุณภาพน้ำใต้ดิน ทรัพยากรดิน ดินถล่ม หลุมยุบ และแผ่นดินไหว (๒) ชีวภาพ ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรสัตว์ป่า และนิเวศวิทยาทางน้ำ (๓) คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ ได้แก่ การคมนาคม การใช้ประโยชน์ที่ดิน เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และระบบสาธารณสุขและสาธารณสุขการ และ (๔) คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วมของประชาชน สาธารณสุข อาชีวอนามัย และความปลอดภัย สุนทรียภาพ โบราณคดี โบราณสถาน และศาสนสถาน

(๗) เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องที่ ๕ โดยบริษัท [REDACTED] จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ ๑ ณ ตำบลเขาทะเล โดยมีหนังสือเชิญประชาชนผู้มีส่วนได้เสียและหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วม พร้อมทั้งแนบรายละเอียดของโครงการ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบ อาทิ ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษาและการจัดทำรายงาน EIA รวมทั้งรับฟังข้อเสนอแนะ ข้อห่วงกังวลจากผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อนำไปศึกษาและจัดทำรายงาน EIA ทั้งนี้ ระหว่างการจัดรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว มีกลุ่มผู้คัดค้านโครงการมาปราศรัยใกล้กับสถานที่ประชุม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชาชนที่อาศัยใน ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์

(๘) ผู้ถูกร้องที่ ๕ กำหนดจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ณ สโมสรนายทหารประทวน ร.๔ พัน ๑ กรมทหารราบที่ ๔ ค่ายจिरประวัติ อำเภอเมืองนครสวรรค์ แต่จัดไม่ได้เนื่องจากมีกลุ่มผู้คัดค้านร้องเรียนว่าการจัดประชุมในค่ายทหารไม่เหมาะสม และอยู่ห่างจากชุมชนที่ได้รับผลกระทบประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ไม่สะดวกในการเดินทาง ผู้ถูกร้องที่ ๕ จึงประสานไปยังผู้นำชุมชนเพื่อขอรถรับส่งผู้ที่สนใจเข้าร่วมประชุม

ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่อ่อนไหว และรัศมีการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม ๓ กิโลเมตรของผู้ถูกร้องที่ ๕

(๙) เหตุผลที่ผู้ถูกร้องที่ ๕ เลือกสโมสรของทหารเป็นสถานที่จัดประชุม เนื่องจากเกิดความวุ่นวายในการประชุมรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ [redacted] กลุ่มผู้คัดค้านใช้เครื่องขยายเสียงปราศรัยอย่างต่อเนื่อง ชูป้ายคัดค้านโครงการ แม้ผู้นำชุมชนจะเข้าไปเจรจาให้งดใช้เสียงและเชิญร่วมประชุม แต่ก็ถูกปฏิเสธ นอกจากนี้ ในช่วงท้ายของการประชุม กลุ่มผู้คัดค้านเข้าประชิดเพื่อข่มขู่เข้าร่วมประชุมและเจ้าหน้าที่จากบริษัท [redacted] ผู้ถูกร้องที่ ๕ คาดว่ากลุ่มผู้คัดค้าน มีเจตนาที่จะล้มการประชุม หากจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ ๒ /ในสถานที่เดิม...

ในสถานที่เดิม อาจเกิดความวุ่นวายขึ้นอีก จึงเลือกสโมสรของทหารเป็นสถานที่จัดประชุม เนื่องจากเป็นสถานที่ราชการ มีลักษณะเป็นห้องโถง มีประตูทางเข้าออกอย่างชัดเจน รวมทั้งป้องกันมิให้กลุ่มผู้คัดค้านนำเครื่องขยายเสียงเข้าไปปราศรัยรบกวน

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๒ (สุพรรณบุรี)

(๑) ผู้ร้องและประชาชนที่ได้รับผลกระทบเรื่องน้ำบาดาลอยู่ในพื้นที่ ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ เห็นว่า ภายหลังจากการทำเหมืองแร่มาเป็นระยะเวลาหลายปี ระดับน้ำบาดาลในพื้นที่ลดลง พื้นที่ดังกล่าวมีประชากรประมาณ ๗๐๐ คน ใน ๓๐๐ ครัวเรือน มีความต้องการใช้น้ำ ๑๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีน้ำใช้สำหรับอุปโภคบริโภคจากระบบน้ำประปาผิวดิน ๑ แห่ง และระบบประปาบาดาล ๓ แห่ง บ่อน้ำบาดาลลึก ๒๔ - ๘๐ เมตร ระดับน้ำปกติ ๕๐.๑๙ เมตร ปริมาณน้ำน้อยกว่า ๒ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมงต่อบ่อ ส่งผลให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค

(๒) ผู้ร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ มีบ่อน้ำบาดาลที่ใช้งาน ๑ - ๒ บ่อต่อแห่ง ความลึก ๕๐ - ๒๕๐ เมตร ใช้น้ำไม่เกิน ๑๐๐ - ๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และจากข้อมูลการตรวจสอบการใช้น้ำจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครสวรรค์ พบว่าใช้ปริมาณน้ำบาดาลตามที่ได้ขออนุญาต

(๓) ในอดีตพื้นที่ดังกล่าวใช้แหล่งน้ำผิวดินเป็นระบบประปาของหมู่บ้าน เมื่อแหล่งน้ำผิวดินไม่เพียงพอ จึงเจาะบ่อน้ำบาดาลเพิ่มเติมเพื่อเสริมปริมาณน้ำสำหรับใช้อุปโภคบริโภค ปัญหาระดับน้ำบาดาลลดลงเกิดจากการขยายตัวของชุมชนและปัญหาภัยแล้ง ทำให้แหล่งน้ำผิวดินแห้งขอด ประชาชนจึงสูบน้ำจากบ่อบาดาลมากขึ้น ซึ่งการประกอบกิจการเหมืองแร่ใช้ปริมาณน้ำบาดาลน้อยกว่า ๔๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ และบ่อน้ำบาดาลของเหมืองแร่ห่างจากบ่อบาดาลบ้านพุน้อยมากกว่า ๑.๓ กิโลเมตร จึงคาดว่าส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลค่อนข้างน้อย ทั้งนี้หน่วยงานในพื้นที่ควรหาแหล่งน้ำบาดาลเพิ่มเติมที่ระดับความลึกมากกว่า ๑๐๐ เมตร เพื่อเสริมระบบประปาเดิมและรองรับปัญหาภัยแล้งในอนาคต

(๔) สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๒ (สุพรรณบุรี) ได้เก็บตัวอย่างน้ำบริเวณระบบประปาบาดาลที่คาดว่าจะติดตั้งระบบกรองน้ำสำหรับบริโภคในอนาคต ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำบาดาล มีความกระด้างหรือตะกอนหินปูนอยู่ในระดับสูง เป็นไปตามลักษณะทางธรณีวิทยาของสภาพพื้นที่ที่เป็นเขาหินปูน และค่าไนเตรทเกินมาตรฐาน ไม่สามารถบริโภคได้ทันที ต้องนำไปผ่านการกรองแบบออสโมซิสย้อนกลับ (reverse osmosis) ก่อน จึงใช้บริโภคได้ โดยไนเตรทเป็นสารเคมีที่มีอยู่ในธรรมชาติและอาจปนเปื้อนมาจากปุ๋ย มูลสัตว์ หรือการทำเกษตรกรรม

๒) องค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา

ผู้ร้องและประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ใช้รถแบคโฮขุดดินบริเวณถนนสายบ้านธารลำไย - บ้านพุน้อย [REDACTED] ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี ซึ่งเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนทั่วไปใช้ร่วมกัน โดยอยู่ในความรับผิดชอบของ อบต. เขากะลา ผู้ร้องและประชาชนจึงฟ้องร้องต่อศาลจังหวัดนครสวรรค์ และศาลมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ มีความผิดฐานทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๐ ประกอบมาตรา ๘๓ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว อบต. เขากะลาได้ลงพื้นที่ตรวจสอบ และนำเรื่องดังกล่าวบรรจุลงในแผนพัฒนาท้องถิ่น และได้พัฒนาทางสาธารณประโยชน์ให้ประชาชนสัญจรไปมาได้แล้ว

๓) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครสวรรค์

บริเวณที่คำขอประทานบัตรที่ [REDACTED] ของผู้ถูกร้องที่ ๕ มีภูมิประเทศเป็นภูเขา เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๘๔ ไม่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และวนอุทยาน แต่อยู่ติดกับป่าชุมชนบ้านธารลำไย และบริเวณใกล้เคียงมีพื้นที่ป่าชุมชนบ้านพุชะพลู พื้นที่โดยรอบคำขอประทานบัตรเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ชุมชน ป่าไม้ ไร่ ไร่ และพื้นที่ประทานบัตร

๔) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (นครสวรรค์)

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (นครสวรรค์) มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาคำขออนุญาตใช้พื้นที่ป่าไม้ โดยผู้ยื่นคำขอจะต้องมีหลักฐานที่แสดงการให้ความเห็นจากสภามณฑลปกครองส่วนท้องถิ่น การพิจารณาอนุญาตใช้พื้นที่ป่าไม้เป็นดุลพินิจของกรมป่าไม้และคณะกรรมการพิจารณาการขออนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า ทั้งนี้ เมื่อได้รับหนังสืออนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้แล้ว ผู้ถูกร้องที่ ๕ จะนำไปยื่นต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาอนุญาตประทานบัตร ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕) สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครสวรรค์

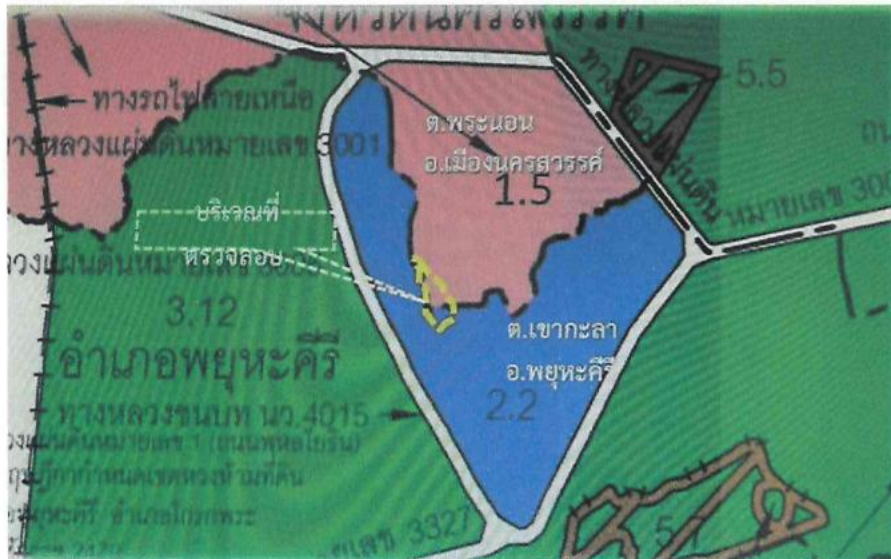
(๑) บริเวณตามคำขอประทานบัตรที่ [REDACTED] ของผู้ถูกร้องที่ ๕ มีเนื้อที่ ๒๐๖ - ๐ - ๕๓ ไร่ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

(๑.๑) ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๓ ไร่ อยู่ในเขตผังเมืองรวมจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ดินบริเวณหมายเลข ๑.๕ (ภาพที่ ๓) ที่กำหนดไว้เป็นสีชมพู หมายถึง เป็นที่ดินประเภทชุมชน ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย พาณิชยกรรม เกษตรกรรม สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถานที่ราชการ การสาธารณสุขและสาธารณูปการ ที่ดินประเภทนี้ห้ามใช้เพื่อกิจการโรงงานทุกจำพวกตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่โรงงานตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดนครสวรรค์

พ.ศ. ๒๕๕๘ ผู้ถูกร้องที่ ๕ จึงไม่สามารถประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ลำดับที่ ๓ (๑) โรงไม้ บด หรือย่อยหินในพื้นที่ส่วนนี้ได้

(๑.๒) ส่วนที่เหลืออยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๕ ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี เนื้อที่ประมาณ ๔๓ ไร่ อยู่ในเขตผังเมืองรวมจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ดินบริเวณหมายเลข ๒.๒ (ภาพที่ ๓) ที่กำหนดไว้เป็นสีม่วง หมายถึง เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมหรือเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม คลังสินค้า สถานที่ราชการ การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ หากใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่น ให้มีที่ว่างไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบของแปลงที่ดินที่ยื่นขออนุญาต สำหรับการประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ลำดับที่ ๓ (๑) โรงไม้ บด หรือย่อยหิน สามารถดำเนินการได้ในพื้นที่ส่วนนี้

(๒) อย่างไรก็ตาม กฎหมายผังเมืองรวมไม่มีข้อกำหนดหรือข้อห้ามประกอบกิจการเหมืองแร่ตามคำขอประทานบัตรในพื้นที่สีชมพูและสีม่วง แต่การประกอบกิจการเหมืองแร่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๕ ยังไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม้ บด หรือย่อยหิน ในพื้นที่คำขอประทานบัตรดังกล่าว

ภาพที่ ๓ แสดงบริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตรที่ [REDACTED] ของผู้ถูกร้องที่ ๕ แบ่งเป็นโซนสีชมพูและสีม่วง

๖) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์

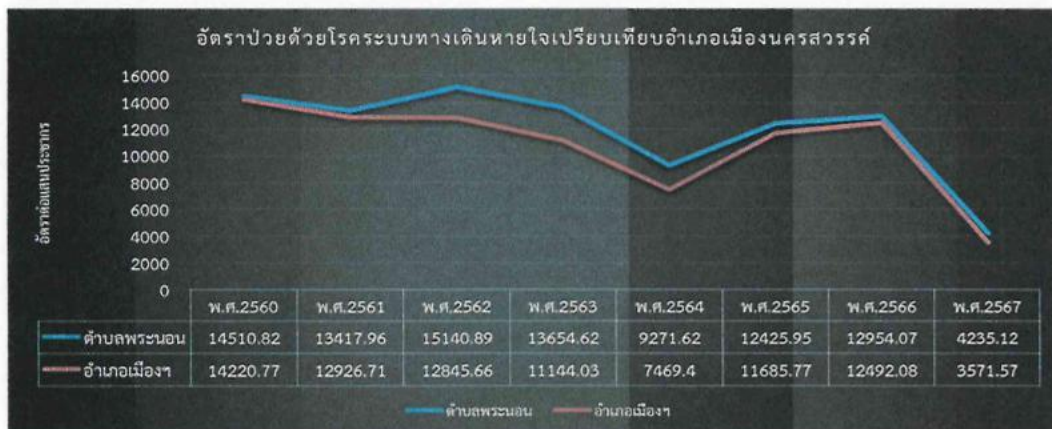
(๑) ปี ๒๕๖๖ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) บ้านหนองกลอย อำเภอพยุหะคีรี ตรวจสุขภาพให้ประชาชนในพื้นที่โดยใช้เงินกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพสำหรับโครงการเหมืองแร่ มีผู้ตรวจสุขภาพรวม ๑๔๒ ราย ผลปกติ ๑๓๔ ราย (ร้อยละ ๙๕.๐๗) มีปัญหาเกี่ยวกับปอด

๘ ราย (ร้อยละ ๔.๙๓) และในส่วนของ รพ.สต.พระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ มีผู้ตรวจสุขภาพรวม ๑๐ ราย ผลปกติ ๑๐ ราย (ร้อยละ ๑๐๐)

(๒) การเปรียบเทียบข้อมูลสถิติการเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจของประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงเหมืองแร่กับค่าเฉลี่ยระดับจังหวัด ระดับอำเภอหรือพื้นที่ใกล้เคียงกับหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบ ข้อมูลอัตราป่วยต่อแสนประชากรของ รพ.สต.บ้านหนองกลอยเปรียบเทียบกับอำเภอพยุหะคีรี (ภาพที่ ๔) ยังไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติ และข้อมูลอัตราป่วยต่อแสนประชากรของ รพ.สต.พระนอนเปรียบเทียบกับอำเภอเมืองนครสวรรค์ (ภาพที่ ๕) ยังไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่บ่งบอกถึงความผิดปกติของจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจ

ภาพที่ ๔ แสดงข้อมูลอัตราป่วยต่อแสนประชากรระหว่าง รพ.สต.บ้านหนองกลอยเปรียบเทียบกับอำเภอพยุหะคีรี

ภาพที่ ๕ แสดงข้อมูลอัตราป่วยต่อแสนประชากรของ รพ.สต.พระนอนเปรียบเทียบกับอำเภอเมืองนครสวรรค์

๒.๒.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

๑) เมื่อวันที่ ๗ - ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้ร้อง ผู้ถูกร้องที่ ๑ สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต ๕ พิษณุโลก สำนักงานสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษที่ ๔ (นครสวรรค์) และศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ลงพื้นที่ตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ พบว่า ค่าปริมาณฝุ่นละอองรวมเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง วัดได้ ๐.๐๗๙ ไมโครกรัม ต่อลูกบาศก์เมตร ค่าปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง วัดได้ ๐.๐๓๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และค่าแรงสั่นสะเทือน วัดได้ ๖๖.๘ มิลลิเมตรต่อวินาที ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทั้งหมด

๒) จากเหตุการณ์ความวุ่นวายจนมีผู้ได้รับบาดเจ็บเมื่อครั้งผู้ถูกร้องที่ ๕ จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ ๒ ของคำขอประทานบัตรที่ [REDACTED] เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ [REDACTED] ตำบลเขากะลา ทำให้จังหวัดนครสวรรค์จัดประชุมหารือแนวทางแก้ไขปัญหากรณีขอคัดค้านการขอประทานบัตรเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๕ ร่วมกับผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ร้อง ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๗ โดยที่ประชุมเห็นว่าการจัดรับฟังความคิดเห็นเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ยังไม่สมบูรณ์ เห็นควรให้ผู้ถูกร้องที่ ๕ จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำรายงาน EIA ใหม่อีกครั้งโดยให้ผ่านอำเภอ และดำเนินการด้วยความโปร่งใส สร้างความเข้าใจให้กับประชาชน และมอบหมายให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมทุกครั้ง เพื่อช่วยเหลือด้านการลงทะเบียน และรายงานข้อเท็จจริงให้จังหวัดนครสวรรค์ทราบ แต่ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องที่ ๕ ยังไม่ได้ดำเนินการ

๓) เมื่อวันที่ ๓๐ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบการดำเนินการตามรายงาน EIA ของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ สรุปได้ดังนี้

(๑) ผู้ถูกร้องที่ ๒ ประกอบกิจการเหมืองแร่โดยเว้นระยะ ๕๐ เมตร จากทางสาธารณประโยชน์ทางด้านทิศเหนือ มีต้นไม้ขึ้นปกคลุมเป็นหย่อม ๆ ใช้เป็นแนวกันชนเพื่อป้องกันฝุ่นละออง และได้ดูแลรักษาแนวต้นไม้ (ยูคาลิปตัส) ที่ปลูกไว้บริเวณด้านข้างโรงโม่หิน หากพบว่าต้นไม้ตาย จะปลูกทดแทนทันที และได้ฉีดพรมน้ำภายในพื้นที่โครงการโดยเฉพาะบริเวณโรงโม่หินที่มีฝุ่นละอองฟุ้งกระจายมากกว่าบริเวณอื่น รวมทั้งฉีดพรมน้ำบริเวณถนนในชุมชนที่อยู่ใกล้กับโครงการวันละประมาณ ๔ ครั้ง รวมทั้งแผนการฟื้นฟูโครงการช่วงปีที่ ๑ - ๖ กำหนดให้ปลูกต้นไม้เสริมบริเวณพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมือง และพื้นที่ไม่ทำเหมืองระยะ ๑๐ เมตร ส่วนพื้นที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองจะคงสภาพพื้นที่เดิมไว้

(๒) ผู้ถูกร้องที่ ๓ และที่ ๔ ได้สร้างคันทำนบดินสูงประมาณ ๔ เมตร บริเวณโดยรอบพื้นที่ทำเหมืองด้านทิศเหนือ ทิศตะวันตก และทิศใต้ และปลูกต้นสน ๓ แถว สลับฟันปลา ตลอดแนวคันทำนบดิน รวมทั้งฉีดพรมน้ำบริเวณหน้าเหมืองบนเส้นทางขนส่งแร่อย่างน้อยวันละ ๓ - ๔ ครั้ง

/หรือตามสภาพ...

หรือตามสภาพภูมิอากาศ เพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง พื้นที่ที่ผ่านการทำให้เมืองด้านทิศ ตะวันออกของโครงการ มีลักษณะเป็นชั้นบันได ได้ปลูกต้นสัก ประดู่ และกระถินไทย และจากทาง สาธารณประโยชน์ด้านทิศเหนือได้เว้นพื้นที่ไม่ทำเหมืองจากขอบโครงการในระยะ ๑๐ เมตร และ ๕๐ เมตร พร้อมทั้งปลูกต้นไม้รอบพื้นที่โครงการ และดูแลแนวต้นไม้เดิมที่ปลูกไว้รอบพื้นที่โรงโม่หินฝั่งทิศ ตะวันตกและทิศใต้ รวมทั้งปลูกต้นสักบริเวณพื้นที่ว่างที่เกี่ยวข้องของโครงการทางทิศใต้จนถึง ทิศตะวันตกที่ติดกับโรงโม่หิน นอกจากนี้ ได้ทำโรงโม่หินให้เป็นระบบปิด โดยปิดคลุมผ้าใบตลอด สายการผลิต รวมทั้งทำหลังคาคลุมเครื่องบด ตะแกรงร่อน และสายพานลำเลียงในทุกจุด และสร้าง ระบบสเปรย์น้ำเพื่อฉีดพรมบริเวณลานกองเก็บหินที่คัดขนาดแล้ว และบริเวณเส้นทางขนส่งลำเลียง โดยใช้ระบบสปริงเกอร์แรงดันสูง ติดตั้งไว้บนเสา ๙ เสา

๒.๒.๕ ความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญ

 ภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พยานผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบจากการ ประกอบกิจการเหมืองแร่ ให้ความเห็น สรุปได้ดังนี้

๑) โครงการเหมืองแร่หินปูนของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ก่อให้เกิด ฝุ่นละอองจำนวนมาก แม้รายงาน EIA จะมีมาตรการลดพรมน้ำในพื้นที่และปลูกต้นไม้เพื่อลดฝุ่นละออง แต่เห็นว่าควรปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้น และเสนอให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ เพิ่มพื้นที่กันชนรอบเหมือง เนื่องจากการระเบิดด้านบนของภูเขาทำให้ฝุ่นละอองฟุ้งกระจายทั่วบริเวณ ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่พักอาศัย อยู่ใกล้เคียง

๒) การขาดแคลนน้ำบาดาลของประชาชนในพื้นที่ไม่ได้มีสาเหตุมาจากการทำเหมืองแร่ เห็นควรเสนอให้เจาะน้ำบาดาลในพื้นที่เพิ่มขึ้น โดยประสานกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อศึกษาแผนการเจาะน้ำบาดาล และเห็นควรตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำก่อนนำไปใช้อุปโภคบริโภค โดยต้องวัดค่าความกระด้างของน้ำ หากมีค่าสูง ประชาชนไม่ควรบริโภค แต่ใช้ทำการเกษตรได้

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องทั้งห้าได้กระทำหรือละเลยการ กระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีการประกอบกิจการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน ในพื้นที่อำเภอเมืองนครสวรรค์ และอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ส่งผลกระทบต่อสิทธิชุมชน สภาพแวดล้อม วิถีชีวิต และสุขภาพของประชาชนหรือไม่ อย่างไร โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ ได้ให้การรับรอง สิทธิของบุคคลและชุมชนในการได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครอง ของหน่วยงานรัฐ และมาตรา ๔๓ (๒) และ (๓) ได้รับรองสิทธิการมีส่วนร่วมในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและ

ยั่งยืน รวมทั้งสามารถเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ หรืองดเว้น การดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน โดยมาตรา ๕๗ (๒) กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เกิดการอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลาย ทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าว

นอกจากนี้ มาตรา ๕๘ ยังได้วางหลักไว้ในกรณีที่รัฐจะดำเนินการใดหรือจะอนุญาต ให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม รัฐต้องดำเนินการ ให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบ การพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยบุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับ ข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาต และรัฐต้องระมัดระวัง ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด

๓.๒ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) ข้อ ๑ ได้รับรองสิทธิในการร่วมพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการจัดการโรคภัยและทรัพยากร ธรรมชาติ จะต้องไม่ลดทอนวิถีชีวิตของประชาชน และตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกัน และข้อ ๑๒ ได้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นไปได้ นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council: UNHRC) ได้รับรองว่า การมีสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน เป็นสิทธิมนุษยชน

๓.๓ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีหลักการสำคัญในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ หลักการระวังไว้ก่อน (precautionary principle) ซึ่งเป็นหลักการจัดการเชิงรุกที่เน้นการป้องกันผลกระทบล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น และคำนึงถึงกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์หรือสิ่งแวดล้อม และหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายหรือผู้ก่อความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการ ป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อสุขภาพของมนุษย์หรือสิ่งแวดล้อม รวมทั้งตามหลักการชี้แนะ ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) กำหนดให้รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิมนุษยชน และให้ภาคธุรกิจประกอบ กิจการโดยเคารพสิทธิมนุษยชน ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน

(Human Rights Due Diligence: HRDD) ด้วยความสมัครใจ รวมทั้งเป็นหน้าที่ของทั้งรัฐและภาคธุรกิจ ในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ

๓.๔ กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่จะพิจารณา ๔ ประเด็น ดังนี้

๓.๔.๑ ประเด็นที่หนึ่ง กรณีการประกอบกิจการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิด หินปูนของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต และสุขภาพของ ประชาชน หรือไม่ อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

(๑) เดิมผู้ถูกร้องที่ ๒ (ซึ่งเป็นบริษัทเครือเดียวกับผู้ถูกร้องที่ ๕) และ ผู้ถูกร้องที่ ๓ ประกอบกิจการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนในพื้นที่ป่าไม้มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ - ๒๕๖๓ ต่อมาได้ยื่นขอประทานบัตรทับพื้นที่เดิมทั้งแปลง ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๔ เป็นบริษัทเครือเดียวกับผู้ถูกร้อง ที่ ๓ แต่ทำเหมืองแร่อยู่ในที่ดินของตนเอง การประกอบกิจการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ทำให้ ประชาชนไม่สามารถเก็บหาของป่าในพื้นที่ดังกล่าวได้

(๒) การทำเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ เป็นการทำให้เหมืองเปิด ในลักษณะชั้นบันได ใช้วัตถุระเบิดช่วยในการผลิต ไม่ใช่สารเคมี ใช้น้ำเพื่อฉีดพรมลดการฟุ้งกระจายของ ผุ่นละอองเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ผู้ร้องและประชาชนร้องเรียนว่าการระเบิดหินทำให้บ้านเรือนแตกร้าวก่อให้เกิดผุ่นละอองและโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ การขนส่งแร่โดยไม่ปิดคลุมผ้าใบรถบรรทุก ทำให้มีเศษหินกระเด็น นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและมลพิษในแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม พื้นที่โดยรอบเหมืองแร่แล้วพบว่า คุณภาพอากาศ ระดับเสียง แรงสั่นสะเทือน น้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทั้งหมด รวมทั้งตรวจสอบสุขภาพประชาชนในพื้นที่และเปรียบเทียบสถิติการเจ็บป่วย ด้วยโรคระบบทางเดินหายใจแล้วไม่พบนัยยะสำคัญที่บ่งบอกถึงความผิดปกติของจำนวนผู้ป่วย โรคทางเดินหายใจ

(๓) ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้ปลูกต้นไม้เพื่อดูดซับผุ่นละออง ที่เกิดขึ้นจากการทำเหมือง ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยผู้ถูกร้องที่ ๒ ปลูกต้นไม้โตเร็วหรือไม้ท้องถิ่น และฉีดพรมน้ำภายในพื้นที่โครงการโดยเฉพาะบริเวณโรงโม่หิน และ ในแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่จากการทำเหมือง กำหนดให้ปลูกต้นไม้เสริมบริเวณพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมือง และพื้นที่ที่ไม่ทำเหมือง ส่วนพื้นที่อื่น ๆ ให้คงสภาพเดิมไว้ ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๓ และที่ ๔ กำหนดให้ปลูกต้นไม้ บริเวณล้อมรอบพื้นที่โครงการ โดยพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่ได้ปลูกต้นสัก ประดู่ และกระถินไทย สร้างคันทำนบดินและปลูกต้นสนตลอดแนวบริเวณโดยรอบพื้นที่ทำเหมืองแร่ จัดทำโรงโม่หินให้เป็น ระบบปิด รวมทั้งสร้างระบบสเปรย์น้ำฉีดพรมภายในพื้นที่โครงการเพื่อลดการฟุ้งกระจายของผุ่นละออง

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า การประกอบกิจการเหมืองแร่หินปูนแบบเปิด ในลักษณะชั้นบันไดที่ใช้วัตถุระเบิดในการผลิต โดยสภาพย่อมเป็นกิจการที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง จำนวนมากหากปราศจากการควบคุมดูแลอย่างเพียงพอ ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้ว ประกอบกับผลการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมพื้นที่โดยรอบเหมืองแร่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และผลการตรวจสอบสุขภาพประชาชนในพื้นที่ยังไม่พบความผิดปกติของจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจ ส่วนประเด็นน้ำบาดาลในพื้นที่ลดลงมีสาเหตุมาจากการขยายตัวของชุมชน และปัญหาภัยแล้งที่ส่งผลให้แหล่งน้ำผิวดินไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค ประชาชนจึงต้องเจาะบ่อน้ำบาดาลเพิ่มเติม ทำให้น้ำบาดาลลดลง สอดคล้องกับความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่า การประกอบกิจการเหมืองแร่ในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลค่อนข้างน้อย ในชั้นนี้ จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ มีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๓) อย่างไรก็ตาม แม้จะยังไม่พบผลกระทบต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต ในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพที่ชัดเจน เนื่องจากลักษณะของโรคที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมและอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่ ใช้ระยะเวลาอันยาวนานกว่าจะปรากฏอาการสำคัญของโรค ทั้งยังต้องอาศัยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อวินิจฉัยว่าเป็นโรคที่เกิดจากสภาพแวดล้อมหรือการประกอบอาชีพหรือไม่ แต่เมื่อมีประชาชนห่วงกังวลเรื่องผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละออง เสี่ยงรบกวน และแรงสั่นสะเทือนที่มีผลกระทบต่อบ้านเรือนแตกร้าว หน่วยงานรัฐจึงควรค้นหาแหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการคุ้มครองสิทธิในการดำรงชีวิต ในสิ่งแวดล้อมที่ดีและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของประชาชน

๔) นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่าการกำหนดเวลาระเบิดของเหมืองทั้ง ๔ แห่ง หากมีการระเบิดพร้อมกันหรือเหลื่อมเวลา จะส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างรุนแรง และการที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ และที่ ๕ รวมถึงผู้ถูกร้องที่ ๓ และที่ ๔ เป็นบริษัทในเครือเดียวกัน แต่ยื่นขอประทานบัตรแยกจากกัน อาจเป็นการหลีกเลี่ยงการขออนุญาตและข้อกำหนดที่เข้มงวดด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกอบกับระยะเวลาของประทานบัตร ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้รับการต่อเรื่อยมารวมแล้ว ยาวนานกว่า ๓๐ ปี หน่วยงานรัฐจึงต้องวางแผนป้องกันและติดตามผลกระทบในระยะยาวด้วย เช่น ศึกษาศักยภาพในการรองรับมลพิษ (carrying capacity)^๑ ที่เกิดจากการประกอบกิจการเหมืองแร่หิน

/อุตสาหกรรม...

^๑ ศักยภาพในการรองรับมลพิษ (carrying capacity) หมายถึง ความสามารถในการรองรับมลพิษของพื้นที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเขตพื้นที่ประกอบการที่เหมาะสม โดยหน่วยงานรัฐสามารถนำไปประกอบการพิจารณาอนุญาต และควบคุมปริมาณของแหล่งกำเนิดมลพิษให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ได้, สืบค้นจาก <https://hub.mnre.go.th/th/download/?file=oJM3MRkjoF5aZaD1nl94BUN1oGM3Z0jlo19aZUD4nGW4BUN1oGI3ARjkoGqaZKD1nGO4ZKNjoGE3ZxjjoGwaYKD3nGA4BUN1oGM3YHkyoJkanKEznF94MKOfOjy3MxjioJ1an3DinJE4>

อุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ทุกแห่ง และศึกษาหรือเก็บข้อมูลตัวอย่างสุขภาพของประชาชนในพื้นที่โดยรอบเหมืองแร่ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการชดเชยเยียวยาหากเกิดผลกระทบในอนาคต รวมทั้งตรวจสอบสาเหตุที่ทำให้บ้านเรือนประชาชนแตกร้าว และแม้การประกอบกิจการเหมืองแร่จะไม่ได้ส่งผลให้น้ำบาดาลในพื้นที่ลดลง แต่ปัญหาน้ำบาดาลลดลงส่งผลให้ประชาชนไม่มีน้ำเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค และควรรหาแหล่งน้ำบาดาลเพิ่มเติมเพื่อเสริมระบบประปาเดิม จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๔.๒ ประเด็นที่สอง กรณีผู้ถูกร้องที่ ๕ ยื่นคำขอประทานบัตรที่ [REDACTED] บนพื้นที่บางส่วนที่ไม่สามารถขุดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมได้ เป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๕ ได้ยื่นคำขอประทานบัตรที่ [REDACTED] เนื้อที่ ๒๐๖ - ๐ - ๕๓ ไร่ โดยที่ดินบางส่วนอยู่ในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ เป็นที่ดินประเภทชุมชน (สีชมพู) ประมาณ ๑๖๓ ไร่ และบางส่วนอยู่ในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) ประมาณ ๔๓ ไร่ พื้นที่คำขอประทานบัตรเป็นภูเขาและป่าปกคลุมทั้งหมด อยู่ติดกับป่าชุมชน [REDACTED] และมีสุสานมูลนิธิ [REDACTED] ด้านทิศเหนือในระยะ ๗๐ เมตร และทางน้ำธรรมชาติที่อยู่ใกล้บริเวณโครงการคือห้วยไม่มีชื่อในระยะ ๒๕๐ เมตร

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ ๕ ยื่นคำขอประทานบัตรโดยที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่ดินประเภทชุมชน (สีชมพู) ซึ่งห้ามใช้ประโยชน์เพื่อกิจการโรงงานทุกจำพวกตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่โรงงานตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าว ผู้ถูกร้องที่ ๕ ไม่สามารถประกอบกิจการจำพวกที่ ๓ ลำดับที่ ๓ (๑) โรงไม่บาด หรือย่อยหินได้ แต่ที่ดินส่วนที่เหลืออยู่ [REDACTED] ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) สามารถประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ลำดับที่ ๓ (๑) โรงไม่บาด หรือย่อยหินได้ อย่างไรก็ตาม กฎหมายผังเมืองรวมไม่มีข้อกำหนดหรือข้อห้ามประกอบกิจการเหมืองแร่ตามคำขอประทานบัตร ประกอบกับผู้ถูกร้องที่ ๕ ยังไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่บาด หรือย่อยหิน ในพื้นที่คำขอประทานบัตรดังกล่าว ในชั้นนี้ จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๕ มีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๓) อย่างไรก็ตาม โดยที่พื้นที่ประกอบกิจการเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๕ เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งอยู่ติดกับป่าชุมชน [REDACTED] และสุสานมูลนิธิ [REDACTED] ทำให้ประชาชนกังวลว่าการประกอบกิจการเหมืองแร่ในพื้นที่ดังกล่าว

/อาจส่งผล...

อาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพแหล่งน้ำ คุณภาพอากาศ อาชีวอนามัยและความปลอดภัยของประชาชน รวมทั้งกระทบต่อพื้นที่ สู่สานซึ่งเป็นพื้นที่ทางจิตวิญญาณและเป็นอนุสรณ์สถานที่สำคัญของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัด นครสวรรค์ ดังนั้น การพิจารณาคำขอประทานบัตรของ กพร. จะต้องคำนึงถึงสิทธิของบุคคลและ ชุมชนที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองให้มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อ กพร. เพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๔.๓ ประเด็นที่สาม กรณีการจัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชนโดยผู้ร้องที่ ๑ เพื่อประกอบการให้อนุญาตประทานบัตรแก่ผู้ร้องที่ ๕ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๖ ผู้ร้องที่ ๑ จัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชนตามคำขอประทานบัตรที่ [REDACTED] ซึ่งเป็นโครงการของ ผู้ร้องที่ ๕ ตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ [REDACTED] ตำบลเขากะลา มีประชาชนในรัศมี ๕๐๐ เมตร จากขอบเขตคำขอประทานบัตร เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น โดยผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๕ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการทำเหมืองแร่ ขอบเขตพื้นที่ที่จะทำเหมือง การใช้แหล่งทรัพยากรและสาธารณูปโภคร่วมกับท้องถิ่น ผลประโยชน์และ ผลกระทบจากการประกอบกิจการ ทั้งนี้ ผลการรับฟังความคิดเห็นพบว่า ประชาชนมีข้อห่วงกังวลเรื่อง ฝุ่นละออง รถบรรทุกไม่ปิดคลุมผ้าใบทำให้มีเศษหินกระเด็น ปัญหาเรื่องแหล่งน้ำ และแรงสั่นสะเทือน ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบ้านเรือน โดยมีข้อเสนอให้ผู้ร้องที่ ๕ จัดประชุมปีละ ๑ ครั้ง เพื่อรับฟัง ปัญหาของประชาชน

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๕ ได้ร่วมกันจัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชนและให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการของผู้ร้องที่ ๕ รวมทั้งให้ประชาชนผู้เข้าประชุม ได้แสดงความคิดเห็นและข้อห่วงกังวลตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดแล้ว ในขั้นนี้ จึงยังไม่อาจรับฟัง ได้ว่า ผู้ร้องที่ ๑ กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๓.๔.๔ ประเด็นที่สี่ กรณีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการ จัดทำรายงาน EIA ของผู้ร้องที่ ๕ มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชนหรือไม่ อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

(๑) ผู้ถูกร้องที่ ๕ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ณ ตำบลเขากะลา โดยมีประชาชนที่อยู่ในรัศมี ๓ กิโลเมตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษาและการจัดทำรายงาน EIA รวมทั้งรับฟังข้อเสนอแนะและข้อห่วงกังวล เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการศึกษาและจัดทำรายงาน EIA ให้ครอบคลุม อย่างไรก็ตาม ในระหว่างการจัดรับฟังความคิดเห็นมีกลุ่มผู้คัดค้านมาปราศรัยใกล้กับที่ประชุม

(๒) ผู้ถูกร้องที่ ๕ ได้ยกเลิกการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ ๒ ซึ่งกำหนดจัดในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ณ สโมสรนายทหารประทวน ร.๔ พัน ๑ กรมทหารราบที่ ๔ ค่ายจिरประวัตติ อำเภอเมืองนครสวรรค์ ซึ่งอยู่ห่างจากชุมชนที่ได้รับผลกระทบประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เนื่องจากมีกลุ่มผู้คัดค้านและร้องเรียน ทั้งนี้ เหตุผลที่ผู้ถูกร้องที่ ๕ เลือกสโมสรทหารเป็นสถานที่จัดรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ ๒ เนื่องจากในการประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ ๑ กลุ่มผู้คัดค้านใช้เครื่องขยายเสียงปราศรัยใกล้กับบริเวณที่ประชุม ทำให้เกิดความวุ่นวาย

(๓) เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ผู้ถูกร้องที่ ๕ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ ๒ ณ ตำบลเขากะลา ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๕ ใช้รถบรรทุกปิดเส้นทางเข้าพื้นที่ ใช้เหล็กกั้นล้อมรั้วบริเวณที่ประชุม ปิดห้องประชุมไม่ให้ประชาชนที่เห็นต่างเข้าร่วม มีการดุด่าประมาณ ๓๐ คน กั้นประชาชนที่เห็นต่างไม่ให้เข้าไปในบริเวณห้องประชุม และเกิดการปะทะกัน ส่งผลให้มีประชาชนได้รับบาดเจ็บ

(๔) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๗ จังหวัดนครสวรรค์จัดประชุมหารือแนวทาง แก้ไขปัญหากรณีขอคัดค้านการขอประทานบัตรเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๕ ร่วมกับผู้ร้องผู้ถูกร้องที่ ๕ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเห็นว่าการจัดรับฟังความคิดเห็นเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากประชาชนผู้มีส่วนได้เสียที่เห็นต่างไม่ได้เข้าร่วม และเกิดเหตุความวุ่นวาย

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า แนวคิดการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำรายงาน EIA ของผู้ถูกร้องที่ ๕ ในพื้นที่ของทหารซึ่งอยู่ห่างจากชุมชนที่ได้รับผลกระทบประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ส่งผลกระทบต่อสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งบางส่วนอาจไม่สะดวกในการเดินทาง และรู้สึกไม่ปลอดภัยที่จะมาร่วมแสดงความคิดเห็น อีกทั้งการจัดรับฟังความคิดเห็นเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ผู้ถูกร้องที่ ๕ ปิดกั้นสถานที่ประชุม มีการดุด่ากันไม่ให้ประชาชนที่เห็นต่างเข้าร่วม กระทั่งนำไปสู่การปะทะกัน และมีประชาชนได้รับบาดเจ็บ แม้ผู้ถูกร้องที่ ๕ จะทำไปเพื่อไม่ให้เกิดความวุ่นวายและเพื่อไม่ให้กลุ่มผู้คัดค้านเข้าไปปราศรัย แต่การจัดรับฟังความคิดเห็นสามารถทำได้หลากหลายวิธี โดยคำนึงถึงสิทธิในเชิงกระบวนการและสิทธิเชิงเนื้อหาของบุคคลและชุมชนที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองให้มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน การสร้างความเข้าใจและตอบข้อห่วงกังวลของประชาชนเป็นหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๕ ที่จะต้อง

ดำเนินการ ประกอบกับผลการประชุมที่จังหวัดนครสวรรค์จัดเพื่อหารือแนวทางแก้ไขปัญหาตามเรื่องร้องเรียน เห็นว่าการจัดรับฟังความคิดเห็นเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากผู้ร้องประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย และผู้ได้รับผลกระทบไม่ได้เข้าร่วม และเกิดเหตุความวุ่นวาย ในชั้นนี้ จึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๕ มีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องที่ ๕ เพื่อดำเนินการต่อไป

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ จึงมีมติดังนี้

๔.๑ กรณีการประกอบกิจการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต และสุขภาพของประชาชนหรือไม่ ยังไม่อาจรับฟังได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๒ กรณีผู้ถูกร้องที่ ๕ ยื่นคำขอประทานบัตรที่ ██████████ บนพื้นที่บางส่วนที่ไม่สามารถขุดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมได้ ยังไม่อาจรับฟังได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๓ กรณีการจัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชนโดยผู้ถูกร้องที่ ๑ เพื่อประกอบการให้อนุญาตประทานบัตรแก่ผู้ถูกร้องที่ ๕ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังไม่อาจรับฟังได้ว่ามีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๔ กรณีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) ของผู้ถูกร้องที่ ๕ มีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๕ ให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องที่ ๕ และมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ จังหวัดนครสวรรค์ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต ๕ (พิษณุโลก) สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๔ (นครสวรรค์) สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๒ (สุพรรณบุรี) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครสวรรค์ และองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) และ (๓) ประกอบมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๔.๕.๑ มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิด

สิทธิมนุษยชน

ให้ผู้ถูกร้องที่ ๕ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ ๒ ใหม่ โดยให้ประชาชนและชุมชนผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง มีความเป็นอิสระ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นที่หลากหลายและรอบด้าน รวมทั้งรับฟังข้อห่วงกังวลและข้อเสนอแนะของประชาชน โดยเฉพาะประเด็นผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าไม้ วิถีชีวิต และสุขภาพของประชาชน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในอนาคต

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

๔.๕.๒ มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๑) ให้จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ถูกร้องที่ ๑ สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต ๕ (พิษณุโลก) สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๔ (นครสวรรค์) ร่วมกันตรวจสอบเพื่อค้นหาแหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อด้านฝุ่นละออง เสียงรบกวน และแรงสั่นสะเทือน รวมทั้งตรวจสอบสาเหตุที่ทำให้บ้านเรือนของประชาชนแตกร้าว ทั้งนี้ ให้ประสานภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และให้มีตัวแทนประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมด้วย

๒) ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ดำเนินการดังนี้

(๑) ศึกษาศักยภาพในการรองรับมลพิษที่เกิดจากการประกอบกิจการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ และในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับมลพิษในระยะยาว

(๒) พิจารณาการอนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน ในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ และ [REDACTED] ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรีของผู้ถูกร้องที่ ๕ โดยคำนึงผลกระทบต่ออย่างรอบด้าน เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ป่าไม้ อยู่ติดกับป่าชุมชน [REDACTED] และสุสานมูลนิธิ [REDACTED] การประกอบกิจการเหมืองแร่ในพื้นที่ดังกล่าว จึงอาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเชื่อของประชาชน ทั้งนี้ โดยให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

๓) ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ร่วมกับจังหวัดนครสวรรค์ ศึกษา รวบรวม และติดตามข้อมูลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่โดยรอบการประกอบกิจการเหมืองแร่ของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ และผู้ประกอบการเหมืองแร่รายอื่นที่เป็นโครงการระยะยาวเช่นกัน โดยเก็บข้อมูลสุขภาพรายปีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี หรือตามความเหมาะสม เผื่อระวังและเก็บข้อมูลสุขภาพ

ที่เกี่ยวข้องกับโรคจากฝุ่นซิลิกา เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ก่อมลพิษ ตลอดจน การชดเชยเยียวยาหากเกิดผลกระทบในอนาคต

๔) ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครสวรรค์ ให้คำแนะนำและกำกับดูแลผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ ประชาชน โดยปลูกต้นไม้เพิ่ม ปรับปรุงโรงโม่หินเป็นระบบปิด เพิ่มระบบสเปรย์น้ำเพื่อฉีดพรมบริเวณต่าง ๆ ภายในโครงการ และเพิ่มพื้นที่กันชนรอบเหมือง เนื่องจากการระเบิดหินด้านบนของภูเขาทำให้ฝุ่นละออง ฟ้ากระจายมากกว่าปกติ

๕) ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพร่วมกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ส่งเสริมการประกอบธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน และสนับสนุนให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ นำหลักการ UNGPs ไปปรับใช้ในการประกอบกิจการ รวมถึงการจัดทำ HRDD โดยเฉพาะประเด็น ผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนและการเยียวยา รวมทั้งกำหนด มาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ

๖) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลพระนอนประสานความร่วมมือกับสำนักงาน ทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๒ (สุพรรณบุรี) หาแหล่งน้ำบาดาลและเจาะน้ำบาดาลเพิ่มเติมเพื่อเสริมระบบ ประปาเดิมให้ประชาชนมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ และให้องค์การบริหารส่วนตำบลพระนอนตรวจวัดค่า ความกระด้างของน้ำก่อนให้ประชาชนใช้อุปโภคบริโภค

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ